

BART IN DE KLAS

Handleiding voor een snelle kijkles in de klas.

Bart van der Leck, *Ploegen*, 1913.

ACHTERGRONDINFORMATIE

Soms komt er een heel bijzonder kunstwerk op de markt. Een topstuk. In december 2015 was dat zo. Toen kocht Singer Laren, met hulp van de BankGiro Loterij dit schilderij van kunstenaar Bart van der Leck. Het werk vormt een waardevolle aanvulling op de eigen collectie van het museum.

Bart van der Leck woonde tussen 1916 en 1919 in kunstenaarsdorp Laren (NH) en verhuisde hierna naar Blaricum. In 1917, vier jaar nadat hij 'Ploegen' schilderde, richtte hij samen met onder andere Piet Mondriaan en Theo van Doesburg de Nederlandse kunstenaarsbeweging De Stijl op. De kunstenaars van De Stijl streefden naar een radicale hervorming van de kunst. Ze zochten daarvoor naar een nieuwe, abstracte beeldtaal. In kleuren beperkten zij zich voornamelijk tot rood, geel en blauw, aangevuld met wit en zwart. Hun vormentaal was recht en hoekig. Wat ze maakten was non-figuratief: hun onderwerp was niet herkenbaar.

Bart van der Leck keerde al snel weer terug naar een meer herkenbare, maar wel sterk geabstraheerde stijl. Voor zijn De Stijl-genoten ging hij daarbij niet ver genoeg in zijn abstractie. In 'Ploegen' is het onderwerp nog heel duidelijk herkenbaar. Toch zie je hier al wel dat Van der Leck kiest voor een heel beperkt aantal kleuren en strakke, heldere vormen en lijnen.

SINGER LAREN

museum | theater | beeldentuin | eten & drinken | bijeenkomsten

KIJKVRAGEN

Wat zie ik?

Welke kleuren?

Welke vormen?

Hoe is het geschilderd (bijvoorbeeld rommelig of heel precies)?

Wat stelt het voor?

BELEVING

Wat zou je kunnen ruiken?

Wat zou je kunnen horen?

Wat zou je kunnen voelen als je in dit schilderij zou staan?

MENING

Wat is het eerste woord dat in je opkomt als je naar 'Ploegen' kijkt?

Wat zou jij een goede nieuwe titel vinden voor dit schilderij?

Wat spreekt je aan?

Wat spreekt je niet aan in dit werk?

AANKNOPINGSPUNTEN

Bart van der Leck nam vaak dieren als onderwerp: paarden, maar ook katten, ezeltjes, geiten, vissen en vogels bijvoorbeeld:

- Bart van der Leck als lid van De Stijl: de basis (of primaire) kleuren: rood, geel en blauw
- Een abstracte vormtaal (geometrische abstractie)
- Abstract vs. figuratief
- Tijdperk van het moderne
- Het 'gewone leven' als onderwerp in de kunst
- Utopie: het verheffen van de mens door goede kunst en vormgeving

KIJK OOK EENS NAAR:

Gerrit Rietveld: de Rietveld stoel en het Rietveld-Schröder huis voor een super illustratief voorbeeld van dat kleurgebruik en die vormtaal.

Piet Mondriaan: zijn werk laat een heel duidelijke ontwikkeling zien van figuratief (herkenbaar), stapje voor stapje naar totale abstractie (niet meer zo makkelijk herkenbaar)

CREATIEVE VERWERKINGSOPDRACHT

Stel jij bent de schilder Mondriaan. Je denkt: 'Bart, ik herken zo wat je hebt gemaakt: een boer, een zon, een paard. Ik kan dat beter!' Probeer eens uit hoever je Ploegen nog verder kunt abstraheren, zodat je alleen nog kleurvlakken overhoudt. Herken je in jouw werkstuk nog terug wat Bart geschilderd heeft.

SINGER LAREN

museum | theater | beeldentuin | eten & drinken | bijeenkomsten